

Nasjonal veiledende plan for kommunehelsetjenesten

Utarbeidet av: Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune

Plan ID: [4] **Versjon:** [2.0] Risiko for underernæring

Revideres innen dato: [November 2025]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
704358009, Risiko for underernæring				
	1156885001	Næringsinntak i samsvar med behov		
	248324001	godt ernært		
		Kostholdsplanleggeren og ernæringstrappen kan benyttes		
	1759002	Vurdering av ernæringsstatus	Bruk gjeldende screening verktøy. Individuell kartlegging ved risiko. Beregne kaloribehov. Individuell ernæringsplan	1,2,3
	18321000202107	vurdering av utløsende faktorer	Vurdere munnhule, medisiner, svelgfunksjon, reflux, fordøyelse, lukter smerter	1,2
	39857003	Veiling av pasient	Når, hvordan, hvor ofte, vektutvikling	1,2,3
	17831000202103	kostregistrering	Mat og drikkeinntak, kostanamnese	1,2
	422972009	tilpasning av kost etter toleranse	Matbegrensninger ved intoleranse eller allergi	1
	88381000202105	Kartlegging av kostholdspreferanser	For eksempel kulturelle og religiøse hensyn	1,2,3
	13911000202107	Tilrettelegging for inntak av næring og væske	Spisemiljø, tid, hjelpemidler, assistere i matsituasjon	1,2,3

Nasjonal veiledende plan for kommunehelsetjenesten

	16081000202105	Redusering av nattfaste	< 11 timer	1,2
	286489001	I stand til å tilberede måltid	Individuell tilpasning etter behov, energirik kost, beriket kost, næringsdrikker, konsistentilpasset mat, ønskekost	1,2
	17791000202107	Bruk av kommunal måltidstjeneste	Matlevering, handlehjelp, deltagelse i fellesmåltider	1,2
	408909002	Håndtering av enteral ernæring	Følg forordning. Anvend VAR for prosedyre	1
	876825002	administrasjon av parenteral ernæring	Følg forordning. Anvend VAR for prosedyre	1
	18211000202106	Tverrfaglig samarbeid	Lege, ernæringsfysiolog, annen spesialkompetanse	1,2
	410171007	Undervisning om ernæringsbehandling	Til pasient -og/eller pårørende	1

Referanser

- 1) Helsedirektoratet. (2022, 14. mars). Forebygging og behandling av underernæring, Nasjonal faglig retningslinje. <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/forebygging-og-behandling-av-underernaering>
- 2) Nasjonalt råd for ernæring. (2017). Sykdomsrelatert underernæring. [Sykdomsrelatert underernæring.pdf \(helsedirektoratet.no\)](#)
- 3) Ritchie, C. & Yukawa, M. (2023). Geriatric nutrition: Nutritional issues in older adults. UpToDate. [Geriatric nutrition: Nutritional issues in older adults - UpToDate](#)

Nasjonal veiledende plan for kommunehelsetjenesten

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Overordnet mål for VP er å oppnå at pasient eller brukere som står i fare for underernæring ikke blir underernært
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter og brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023 Arbeidsgruppe: Sykepleier Monica L. Pedersen USHT-V/Sandefjord kommune Sykepleier Stine Borgen USHT-V Sykepleier Inger Gulbrandsen Sandefjord kommune Sykepleier Marie V. Strand Standal Sandefjord kommune Sykepleier Kaja Hvitstein-Strøm USHT-V
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har erfaringer med denne problematikken fra ulike deler av tjenesten, funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Benyttet databaser med høy pålitelighet

Nasjonal veiledende plan for kommunehelsetjenesten

6	Kriterier for utvalgelse av kunnskapsgrunnlaget er: Hvilke tiltak som er mest relevant for kommunehelsetjenesten
7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker Arbeidsgruppen har lengre erfaring med problematikken i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Kaja Hvitstein-Strøm har videreutdanning i ernæring. Helsedirektoratet oppdatert sine faglige råd i 2022 Svakheter Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvalgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige kilder. Ikke tatt med konkret tiltak rettet mot sosiale tiltak da arbeidsgruppen mener at dette blir ivaretatt under tiltaket Tilrettelegging for inntak av næring og drikke.
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): Sykepleiere i Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune Avansert Klinisk Sykepleier (AKS), Ellen Slettingdalen i Senter og hjemmetjenester, Sandefjord kommune
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	Endringer siden forrige versjon: Mer eller mindre fullverdig revidert 2023
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: PR. 2023 USHT-V, bør gjennomgå november 2025